

Менеджмент фармацевтикалық қызметті басқару құралы ретінде.

Орындаған:Затыбек Д.Н.

Қабылдаған:.

Тобы:ФА12-003-01

- **Менеджмент-** бұл кәсіби жүзеге асырылатын қызметтің өз алдына жеке түрі, ол нарықтық қатынас жағдайында менеджменттің экономикалық механизмінің принциптерін, функцияларын және әдістерін қолдана отырып материалдық және еңбектік ресурстарды тиімді пайдалану жолымен алға қойған мақсаттарға жету.

- Жалпы “менеджмент” түсінігін басқару ғылымы және практикасы ретінде, кәсіпорынды басқаруды ұйымдастыру ретінде және басқару шешімдерін қабылдау процесі ретінде қарастыруға болады.

- **Басқару** – бұл басқару функциялары деп аталатын нақты басқару жұмыстарының түрлерінен тұратын циклды процесс.
- **Басқару функциясы** – бұл арнайы әдістер және тәсілдермен жүзеге асырылатын басқару қызметінің нақты түрі және жұмысты сәйкесінше ұйымдастыру.

Басқару функциялары

Жоспарлау

The diagram consists of four circles arranged in a descending sequence from left to right. The first circle is black-outlined, the second is orange-outlined, the third is maroon-outlined, and the fourth is green-outlined. Each circle contains a management function in Kazakh. The circles are connected by a series of lines that form a continuous path from the first to the last circle.

Ұйымдастыру

Мотивация

Бақылау

Басқарудың негізгі функцияларының сипаттамалары

Жоспарлау функциясы, ұйымның мақсаты қандай болу керек және алға қойған мақсатқа қол жеткізу үшін ұйым мүшелері не істеу керек, соны анықтайды.

Жоспарлау процесі ұйымның деңгейлеріне сәйкес жүргізіледі. **Стратегиялық жоспарлау** (жоғары деңгей) – бұл ұйымның негізін құрайтындарға ұзақ мерзімдік перспективада қарау. Бұл деңгейдегі жоспарлаудың басты міндеті ұйым нарықтық ортада өзін қалай ұстау керек, соны анықтау.

- **Басқару принциптері** – басқару функцияларын жүзеге асыру бойынша жетекшілердің іс-әрекетінің заңдылықтары мен ережелері.
- **Басқару әдістері** – ұйымның алға қойған мақсатына қол жеткізу үшін басқарылатын объектіге әсер етудің әдістері мен тәсілдерінің жиынтығы.

*орталықтандыру
оптимальды үйлестіру*

*орталықсыздандыруды оптимальды
үйлестіру*

Менеджменттің негізгі басқару
принципі

- **Басқарудың ғылыми негізділік принципі** ұйымның әлемуеттік-экономикалық қайта құру кезіндегі жоспарланатын ғылыми болжалды жорамалдайды.
- **Басқаруды ғылыми негіздеу** практикалық тәжірибені терең зерттеу, қолда бар ресурстарды жан-жақты зерттеу дегенді білдіреді. Мақсаты ғылымды жоғары өндіргіш күшке айналдыру.

- **Иерархиялық және кері байланыс принципі** бойынша басқарудың көп сатылы құрылымы түзіледі, онда біріншілік буындарға (төменгі деңгей) жоғары деңгейдегі жетекшілік органдар бақылау жасайтын органдар басшылық жасайды.
- **Мотивация принципінің** маңызы мынада: менеджерлер неғұрлым ынталандыру және жазалау жүйесін мұқият орындаса, оларды ұйым элементтері бойынша интеграцияласа, соғұрлым мотивация бағдарламасы тиімдірек болады.
- **Басқаруды демократизациялау**, яғни ұйымды басқаруға барлық қызметкерлердің қатысуы болып табылады. Мұндай қатысу формалары әртүрлі: еңбекті үлестік төлеу; акцияға салынған ортақ ақшалық қаржылар; бірыңғай әкімшілік басқару; басқару шешімдерін коллегиялды қабылдау және т.б.

Басқару принциптерін және функцияларын жүзеге асыру әртүрлі **әдістерді қолдану** жолдарымен жүзеге асырылады.

Басқару әдісі – бұл ұйымның алға қойған мақсатына жетуі үшін басқарылатын объектіге әсер ету әдістері мен тәсілдерінің жиынтығы.

«**Әдіс**» сөзі – грек сөзінен шыққан (methodos), аудармасы қандай да бір мақсатқа жету тәсілі дегенді білдіреді. Басқару әдістері арқылы басқару қызметінің негізгі мазмұны жүзеге асырылады.

Басқару әдістерін сипаттай отырып, олардың **бағыттылығын, мазмұнын және ұйымдастыру формасын** ашып көрсету керек.

Басқару әдістері

Басқару әдістерінің бағыттылығы
басқару жүйесіне (объектіге)
бағытталған (фирма, бөлім, бөлімше,
компания).

Мазмұны – бұл әсер ету тәсілдері мен
әдістерінің спецификасы.

Ұйымдастыру формасы – бұл нақты
қалыптасқан жағдайға әсер ету. Бұл
тікелей немесе жанама әсер ету болуы
мүмкін.

қолданылады.

нәтижелген;

нұсқауларға нәтижелген;

әдістерін бөлуге болады

- **Ұйымдастыру-әкімшілік әдістер** басқарылатын объектілерге бұйрық, нұсқау, жаз-баша немесе ауызша берілетін оперативті нұсқаулар, олардың орындалуына бақылау, еңбек дисциплинасын қолдаудың әкімшілік жүйелері арқылы тура әсер етеді. Олар ұйымдастыру дәлдігін және еңбек дисциплинасын қамтамасыз етуге бағытталған. Бұл әдістер еңбек және шаруашылық заңдылығының құқықтық актілерімен регламенттеледі.

***Басқарудың ұйымдастыру-әкімшілік
әдістері***

- **Ұйым шеңберінде ұйымдастыру-әкімшілік әдістерінің үш формасы болуы мүмкін:**
- 1.міндетті алдан ала жазба (бұйрық, шектеу және т.б.);
- 2.келісу (консультация, компромисті шешу);
- 3.ұсыныстар, талап-тілектер (кеңес, түсініктеме, ұсыныс және т.б.).

Басқарудың әлеуметтік-психологиялық әдістері

- Еңбек нәтижелері көп жағдайда бірқатар **психологиялық факторларға** тәуелді болатыны анықталған. Осы факторларды ескере білу және олардың көмегімен жеке жұмысшыларға мақсатты әсер ету жетекшіге бірыңғай мақсаты және міндеті бар ұжымды қалыптастыруға мүмкіндік береді.
- Әлеуметтік зерттеулер шаруашылық жетекшісінің қызметінің табысының 15%-ті оның кәсіби біліміне және 85%-ті адамдармен жұмыс істей білуіне байланысты болатынын көрсетті.

- **Өзін-өзі басқару** өзіне еңбек пен басқаруды біріктіреді, басқаша айтқанда басқару бойынша біріккен еңбек қызметінде өзара тең субъектілер арасында әлеуметтік-экономикалық қатынастардың жаңа типі қалыптасады. Мұндай қатынастарды шартты түрде «төменнен» ыңғайы деп айтады.
- **Мұндай «төменнен» қайта құрудың мысалына** шаруашылық есептегі бригадалар, мердігерлік және жалға алынатын ұжымдар жатады. Өзін-өзі басқарудың төменгі, негізгі деңгейінде басқарудың «жоғары сатыларына» таратылуы мүмкін оның әрі қарай даму және тереңдеу бағыттары мен әдістері жасалады.

Өзін-өзі басқару.

● Пайдаланылған әдебиеттер

- 1.Б.И. Ионин, Б.А. Ершов, А.И. Кольцов
- 2.Ляликов Ю.С. Издание 5-е.
- 4.Алексеева Н.Е, 2008.